

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-1562/2024. számú ügyben
a Kórház és fenntartója sérelmes eljárásával összefüggésben
(Előzmény ügy: AJB-562/2023. és AJB-4552/2022.)

Előadó: dr. Kelemen Dóra

Érintett szerv:

- Országos Kórházi Főigazgatóság
- Sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórház

2024.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-1562/2024. számú ügyben**

Az eljárás megindulása

A panaszos beadványaiban édesapja halálához kapcsolódó egyes kérdések kivizsgálásával összefüggésben, a Sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórház eljárását sérelmezve kérte a segítségemet.

A panaszbeadványok nyomán a kifogásolt eljárás kapcsán felmerült a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményével, valamint a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő visszaasság gyanúja, így az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam. A vizsgálatom keretében az Ajbt. 25. § (1) bekezdése alapján megkerestem az Országos Kórházi Főigazgatóság (a továbbiakban: OKFŐ) főigazgatóját, a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal jegyzőjét és a Sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórház (a továbbiakban: Kórház) főigazgatóját.

Az érintett alapvető jogok és alkotmányos elvek

- a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés: „*Magyarország független, demokratikus jogállam.*”];
- a tisztességes eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés: „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*”].

Az alkalmazott jogforrások

- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.);
- az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüak.);
- az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.);
- a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló 351/2013. (X. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hvkr.);
- a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.).

A megállapított tényállás

1. A panaszbeadványban előadott körülmények

A panaszos beadványában beszámolt arról, hogy az édesapja 2021. május 16-án hunyt el a Kórház Központi Intenzív Osztályán, előtte 48 napig ápolták a Kórház Pszichiátriai Osztályán, illetve a Kórház egyéb osztályain.

A panaszos jelezte, hogy 2021. május 19-én felkereste – a lakóhelye szerint illetékes – Sárospatak Város Önkormányzatát a temetés megszervezése és a halotti anyakönyvi kivonat kiadása érdekében. Az Önkormányzattól azonban azt a tájékoztatást kapta, hogy az említett okiratot csak az elhalálozott személy okmányai és a kórházi zárójelentés leadása esetén tudják kiállítani. A panaszos jelezte, hogy később úgy értesült, hogy a Kórház édesapja „egykori ismerősének” adta ki az elhunyt személyes okmányait, így 2022. június 24-én kelt elektronikus levelében kereste meg a Kórház főigazgatóját. A Kórház főigazgatója 2022. június 29-én kelt levelében arról informálta a panaszost, hogy édesapja 2021. március 30-án került a Kórház Akut

Pszichiátriai Osztályára, azonban a betegfelvételkor a letételezés lehetőségével nem élt, így iratot, értéket nem adott le. A Kórház válaszában leírta, hogy a panaszos édesapjának eltemetésére köztemetés formájában került sor, a köztemetéshez szükséges halotti anyakönyvi kivonat kiállításához pedig a Kórház adta le a szükséges iratokat az illetékes szervnek. A panaszos nem volt megelégedve a Kórház válaszával, így az illetékes betegjogi képviselő tanácsára 2022. július 10-én az OKFŐ-hoz fordult, panaszára azonban választ több mint fél évig nem kapott. A panaszos sérelmezte a Kórház eljárását és az OKFŐ válaszadásának elmaradását.

A panaszos 2023. március 14-én beérkezett újabb beadványában beszámolt arról, hogy 2023. március 7-én megkapta az OKFŐ választ, amely kapcsán kiemelte, hogy álláspontja szerint az OKFŐ megkeresése nyomán – a Kórház állításai valótlanságokat és ellentmondásokat tartalmaznak. A Kórház ugyanis azt a tájékoztatást adta, hogy a köztemetéshez szükséges halotti anyakönyvi kivonat kiállításához a Kórház adta le néhai édesapja személyi azonosítóját, illetve lakcímkártyáját az illetékes szervnek. A panaszos beadványához mellékelte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatalának (a továbbiakban: Járási Hivatal) 2022. május 6-án kelt jegyzőkönyvét néhai édesapjának személyes okmányainak átadás-átvételével kapcsolatosan. A jegyzőkönyv alapján megállapítható volt, hogy a panaszos édesapjának „egykori ismerőse” azért jelent meg a Járási Hivatalban, hogy a panaszos édesapjának személyes okmányait leadja. A Járási Hivatal előtt az „egykori ismerős” azt nyilatkozta, hogy ő az elhunytak nem rokona, csupán ismerőse, az elhunyttal jó kapcsolatot ápolt, rendszeresen látogatta, segítségére volt. A jegyzőkönyv szerint kiemelte továbbá, hogy bár jelezte a Kórház munkatársainak, hogy ő nem hozzátartozó, a halálesetet követően a Kórház egyik munkatársa ragaszkodott hozzá, hogy az elhunyt okmányait magához vegye. A Kórház Patológiai Osztályán később is jelezte, hogy nem az elhunyt hozzátartozója, azonban az elhunyt okmányai nála vannak, és szeretné azokat a Kórháznak átadni, azonban nem vették át tőle. Az elhunyt személy okmányait végül 2022. május 6-án tudta átadni a Járási Hivatal Kormányablak Osztályának hivatalos helyiségében.

2. A megkeresett szervek válasza

2.1. Az Országos Kórházi Főigazgatóság vezetőjének válasza

Az elmaradt válaszadással kapcsolatosan megkerestem az OKFŐ főigazgatóját, és kértem, hogy a lefolytatott eljárás állásáról, esetleges eredményéről és azzal kapcsolatosan, hogy a panaszos miért nem kapott választ, tájékoztatni szíveskedjen.

Az OKFŐ jogi igazgatója megkeresésemre adott válaszában arról tájékoztatott, hogy a panaszos néhai édesapja ügyében írt panaszát megvizsgálták, és annak tisztázása érdekében megkeresték a Kórházat. Jelezte, hogy a Kórház az ügyet kivizsgálta és a kivizsgálás eredményéről az OKFŐ 2023. március 8-án elektronikus úton tájékoztatta a panaszost. Kiemelték, hogy az OKFŐ a válaszadással technikai okok miatt késlekedett, amely kapcsán a panaszos elnézését kérték. Az OKFŐ jogi igazgatója leveléhez csatolta a panaszosnak írt levelüket, amely alapján a következők állapíthatók meg. A panaszost a Kórháztól kapott információk alapján arról tájékoztatták, hogy néhai édesapja – a fentiekben kiemelt – „egykori ismerőse” nevét, telefonszámát adta meg értesítendő hozzátartozóként. A panaszos édesapja 2021. március 30-án került be a Kórház Akut Pszichiátriai Osztályára, ahol a letételezés lehetőségével nem élt, így sem értéket, sem iratot nem adott le.

A Kórház tájékoztatása szerint a panaszos édesapja tekintetében köztemetésre került sor, mivel a panaszos és testvére, a 2021. május 19-én a Sárospataki Polgármesteri Hivatalban kelt jegyzőkönyv szerint úgy nyilatkoztak, hogy az elhunyt temetéséről nem kívánnak gondoskodni, így a szükséges dokumentumok a temetésben eljáró Járási Hivatalhoz kerültek. A tájékoztatás

szerint a Kórház adta le a köztemetéshez szükséges halotti anyakönyvi kivonat kiállításához a panaszos édesapjának személyi azonosítóját, illetve laccímkarttyáját.

2.2 A Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal jegyzőjének a válasza

A panaszos néhai édesapja személyi okmányainak leadásával összefüggésben felmerült ellentmondások tisztázása érdekében megkerestem a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal jegyzőjét, és mivel a haláleset ezen hivatal illetékességi területén történt, a halotti anyakönyvi kivonat kiállítása, valamint a köztemetés körülményeivel kapcsolatos részletes tájékoztatását kértem.

A jegyző válaszában beszámolt arról, hogy miután a panaszos édesapja 2021. május 16-án elhalálozott, a Kórház Patológiai Osztálya 2021. május 18-án értesítette a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatalt. A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Hivatala központi személyiadat- és laccímnyilvántartásának adatai alapján megállapították, hogy az elhunytnek Sárospatak településen élnek a közeli hozzátartozói, így a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal megkereste Sárospatak Város Polgármesteri Hivatalát a hozzátartozók nyilatkozattétele céljából. Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal válaszához csatolta a 2021. május 19-én a Sárospatak Város Polgármesteri Hivatalának helységében készült jegyzőkönyvet, amely alapján megállapítható volt, hogy a panaszos és testvére arról nyilatkoztak, hogy édesapjuk eltemettetéséről nem kívánnak gondoskodni, az eltemettetés jogáról lemondanak. A vonatkozó jogszabályokra tekintettel, átruházott hatáskörében eljárva a Sátoraljaújhely Város Önkormányzatának polgármestere 2021. június 8-án kelt határozatával elrendelte a panaszos néhai édesapjának közköltségen történő temetését.

A jegyző válaszlevelében kiemelte, hogy a Kórház Patológiai Osztálya a haláleset anyakönyvéhez megküldte a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal részére az elhunyt halotti bizonyítványát, azonban okmányai nem kerültek átadásra. A halotti anyakönyvi kivonat így az At. 7. § (1) bekezdése és 61. § (7) bekezdés b) pontja alapján került kiállításra.

2.3 A Sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórházfőigazgatójának válasza

Tekintettel arra, hogy továbbra sem volt tisztázott, hogy a panaszos néhai édesapjának okmányait a Kórház mely osztálya, mely szervnek vagy személynek, továbbá milyen jogalapon adta át, így e kérdés tisztázása érdekében megkerestem a Kórház főigazgatóját. A főigazgatót arra kértem továbbá, hogy csatolja az erre vonatkozó kórházi iratok másolatát.

A Kórház főigazgatója kiemelte, hogy az ügyben 2022. december 16-án tájékoztatta az OKFŐ-t, amely tájékoztatást leveléhez csatolta. E levél kapcsán – az OKFŐ tájékoztatásával megegyezően – megállapítható, hogy az elhunyt „egykori ismerőse” nevét és telefonszámát adta mega hozzátartozóként, értesítendő személynek. A Kórház kiemelte, hogy nem feladata, hogy a rokoni kapcsolatokat a dokumentumok alapján ellenőrizze. A Kórház ismét jelezte, hogy az elhunyt felvételekor a letételezési lehetőségével nem élt, az elhunyt tekintetében köztemetés történt, így az elhunyt dokumentumai a temetésben eljáró hivatalhoz kerültek a protokoll szerint. A köztemetéshez szükséges halotti anyakönyvi kivonat kiállításához a Kórház adta le a panaszos édesapjának személyi azonosítóját és laccímkarttyáját. A főigazgató végül kiemelte, hogy az ügygel kapcsolatban érdemben többet nyilatkozni nem tud.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint hatóság (ideértve a közszolgáltatást végző szervet is) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási pert – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdés 1) pontja és a 18. § (2) bekezdésének e) pontja alapján az alapvető jogok biztosá által vizsgálható *hatóságnak*, ezen belül *közszolgáltatást végző szervnek* minősül – függetlenül attól, hogy milyen szervezeti formában működik – *a jogszabályban közszolgáltatásként megjelölt tevékenységet végző szervezet*. Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja szerint egészségügyi közszolgáltatásnak minősül a részben vagy egészben a központi költségvetés és az Egészségbiztosítási Alap terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltatás.

A fentiek alapján a korábbi ombudsmani gyakorlattal összhangban *közszolgáltatást végző szervek körébe tartoznak az egészségügyi intézmények*, amelyekre az ombudsman vizsgálati jogosultsága – az Ajbt. hatásköri szabályai értelmében – *egyértelműen kiterjed*. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ombudsman által vizsgálható hatóság a közigazgatási szerv, így a járási hivatal, valamint az Ajbt. 18. § (1) bekezdés b) pontja alapján a helyi önkormányzat, amely működését a polgármesteri hivatal vezetőjeként a jegyző biztosítja, aki egyben ellátja törvény által a feladat és hatáskörébe tartozó ügyeket.

II. Az érintett alapvető jogok és elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosá egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal, az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi tesztek.

Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „*az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni*”. Ugyanakkor a testület a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatának indokolása során azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény negyedik módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi élel mondta ki azt, hogy „*az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés*

indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”

Ha összevetjük az Alaptörvény rendelkezéseit a korábbi Alkotmány hasonló tárgyú rendelkezéseivel, akkor abból az állapítható meg, hogy a jelen vizsgálat tárgyát képező alapjogok tekintetében nem hoz olyan változást az Alaptörvény szövege, mely a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat elvetését, tartalmi átértékelését alátámasztaná. Így elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybírósági döntés megszületéséig – irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság által az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően, és az azt követően meghozott határozataiban, azok indokolásában kifejtett megállapításokat, következtetéseket.

1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság korábbi töretlen gyakorlata alapján ennek a jogállami minőségnek nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság által gyakran hivatkozott tétel, hogy a jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Az Alkotmánybíróság döntéseiben felhívta a figyelmet, hogy a jogállamiságnak számos összetevője van, az egyik legfontosabb alapkövetelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége, a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket.

2. Az Alaptörvény XXIV. cikke immár kinyilvánítja a *tisztességes eljáráshoz való jogot*, eszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok – ideértve a közszolgáltatást végző szerveket – részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék, illetve a döntéseiket a törvényben meghatározottak szerint indokolják. Elvként érvényesül tehát a pártatlan és részrehajlás nélküli ügyintézés, amelynek megvalósítása szoros összefüggésben áll a jogegyenlőség, a diszkrimináció tilalmának alkotmányos elveivel. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a hatóság ne alkalmazhatja megkülönböztetést, hanem csak azt az indokolatlan megkülönböztetést tiltja, ami az ügy elbírálása szempontjából lényegtelen körülményeken alapul, amely szempontok főként az adott ügytípusra vonatkozó anyagi jogszabályokból fakadnak. Mindez egyben a személyek egyenlő méltóságúként történő kezelését is jelenti. A tisztességes ügyintézés követelménye nem csupán *a jogszabályok megtartásával azonos, bár ez mindenképpen szükséges feltétele annak. A fair eljárás azonban ennél többet is jelent, az írott eljárási alapelvek megtartása mellett az olyan szabályokat, mint az udvarias ügyintézés*, de szorosan összefügg ez a szabály az észszerű időn belül történő döntés követelményével is.

III. A vizsgált ügy tekintetében

Ombudsmani vizsgálatom fókuszát annak vizsgálata képezte, hogy a konkrét esetben a panaszos elhunyt édesapja okiratainak kezelésével összefüggésben a Kórház eljárása alapvető jogokkal összefüggő visszásságot okozott-e. Az egyedi ügy kiindulópontja az volt, hogy a panaszt a beteg elhalálózását követően az érintett beteg gyermeke (közeli hozzátartozója) tette, aki beadványában többek között azt sérelmezte, hogy a Kórház jogosulatlan személynek adta ki néhai édesapja személyes okmányait. A panaszos beadványában kitért továbbá arra is, hogy az ügyben vizsgálatot folytató OKFŐ nem adott határidőben választ panaszára.

1. Az OKFŐ válaszadásának késedelme tekintetében

A beteg panaszainak kivizsgálására vonatkozó szabályokat az Eütv. 29. §-a tartalmazza. Eszerint a beteg jogosult az egészségügyi ellátással kapcsolatban az egészségügyi szolgáltatónál, illetve fenntartójánál panaszt tenni. Az egészségügyi szolgáltató, illetve a

fenntartó köteles a panaszt kivizsgálni, és ennek eredményéről *a beteget a lehető legrövidebb időn belül, de legfeljebb harminc munkanapon belül írásban tájékoztatni*. Az érintett halála esetén az Eüak. 7. § (7) bekezdése értelmében közeli hozzátartozója jogosult a halál okával összefüggő, összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni, az egészségügyi dokumentációba betekinteni, illetve azokról másolatot kapni. Az Eüak. 3. § j) pontja alapján közeli hozzátartozónak minősül a beteg egyeneságbeli rokona, így gyermeke is, aki tehát e jogok jogosultjának tekinthető.

A feltárt tényállás szerint a panaszos 2022. július 10-én fordult az OKFŐ-höz, azonban a panaszára választ csak 2023. március 8-án kapott. Az OKFŐ jogi igazgatója arról tájékoztatott továbbá, hogy a válaszával technikai okok miatt késlekedett, amely kapcsán a panaszos elnézését kérték. Rá kell mutatnom arra, hogy alapvető jogállami követelmény, hogy a közszolgáltatást végző szervek ügyeiket tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék, amely a feltárt körülmények ismeretében az OKFŐ vizsgált eljárásában mindez objektíven igazolhatóan nem teljesült.

Mindezek alapján megállapítom, hogy az OKFŐ a törvényi 30 napon belüli válaszadási határidőt jelentősen túllépte, a panasz beérkezésétől számított 8 hónap elteltével adott választ, amivel a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményével és a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogával összefüggő visszásságot okozott.

2. A Kórház a halálesetet követő, sérelmezett eljárásával összefüggésben

2.1. Az elhunyt személy okmányainak kiadásával kapcsolatos mulasztásokról

A halálesetet az az anyakönyvvezető jegyzi be az anyakönyvbe, az At. 7. § (1) bekezdése szerint, akinek illetékességi területén az történt. A Ttv. 20. § (2) bekezdése szerint, ha temetésre kötelezett személy nincs, ismeretlen helyen tartózkodik vagy a kötelezettségét nem teljesíti, a temetésről az elhalálozás helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere gondoskodik. A feltárt körülmények szerint a panaszos és testvére arról nyilatkoztak, hogy édesapjuk eltemettetéséről nem kívánnak gondoskodni, így a polgármester rendelte el a panaszos néhai édesapjának közkölségen történő temetését.

A Hvkr. 3. § (1) bekezdés a) pontját figyelembe véve – mivel a haláleset egészségügyi intézményben következett be – a halottvizsgálati bizonyítvány kiállításával a Kórház értesítette az eltemetésre kötelezettet, azaz a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatalt. A Kórház tájékoztatása szerint az halottvizsgálati bizonyítvánnyal együtt átadta *a panaszos édesapjának személyi azonosítóját, illetve lakcímkártyáját is az illetékes hivatalnak a 2021. május 16-i elhalálozást követő ügyintézés során.*

A Kórház tájékoztatásának ellentmond, hogy a Járási Hivatal 2022. május 6-án kelt jegyzőkönyvében foglaltak szerint a panaszos édesapjának „egykori ismerőse” adta le az elhunyt személyes okmányait a Járási Hivatalban, a haláleset bekövetkeztétől számított közel egy év elteltével. A jegyzőkönyvben foglaltak szerint továbbá az iratokat leadó személy azt állította, hogy annak ellenére, hogy jelezte a Kórház munkatársainak, hogy ő nem hozzátartozó, a halálesetet követően a Kórház egyik munkatársa ragaszkodott hozzá, hogy az elhunyt okmányait magához vegye, amelyeket szándéka ellenére a Kórház Patológiáján sem tudta átadni a további ügyintézésre. A jegyzőkönyvben foglaltakat erősítik meg a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal jegyzőjének válaszában foglaltak is, miszerint *a Kórház Patológiai Osztálya a haláleset anyakönyvéhez ugyan megküldte a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal részére az elhunyt halotti bizonyítványát, azonban okmányai nem kerültek átadásra, így a halotti anyakönyvi kivonatot végül ezen okmányok beszerzése nélkül állították ki.*

A Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal állította ki az elhunyt halotti anyakönyvi kivonatát és gondoskodott az elhunyt köztemetéséről. A halotti anyakönyvi kivonat kiállítása

az At. 61. § (7) bekezdés b) pontja alapján történt, tekintettel arra, hogy elmaradt az At. 62.§ (1) bekezdés szerinti eljárás, aminek értelmében nem került sor az elhalt magyar állampolgár személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványának, a személyi azonosítójának és lakcímet igazoló hatósági igazolványának átadására.

A Járási Hivatalnál és a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatalnál keletkezett iratokra tekintettel tehát az elhunyt személy személyes okmányait a halotti anyakönyv kiállítását végző hatóság számára nem adták át, ezen iratok hatóságnak való átadását a Kórház sem tudta igazolni. *Mindezek alapján megállapítom, hogy a Kórház eljárása, illetve mulasztásai alkalmasak voltak arra, hogy a jogbiztonság követelményével, illetve a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogával összefüggő visszásságot okozzon.*

2.2. A beteg halála esetén követendő intézményi eljárásrend vonatkozásában

A megkeresésem kapcsán a Kórház főigazgatója nem csatolt olyan belső szabályzatot, eljárásrendet, amely arra vonatkozóan tartalmazna rendelkezéseket, hogy a beteg halála esetén, kiemelten az elhunyt *iratainak kiadása* kapcsán, milyen protokoll követendő, akár azok letételezésre kerültek, akár nem. A főigazgató tájékoztatásában sem utalt vonatkozó belső szabályzat léteire, illetve az annak megfelelő eljárására. Levelében csupán azt emelte ki, hogy az ügy kapcsán – korábban az OKFŐ-nek adott válaszában túl – érdemben nyilatkozni nem tud.

A Kórház hivatalos honlapján sem lelhető fel ilyen jellegű szabályzat vagy rendelkezés. A hivatalos honlapon a „Kórházunk” menüpont alatti „Szabályzatok Házirend” menüpontnál fellelhető a Kórház Házirendje, mely általános jelleggel tér ki arra, hogy a beteg halála esetén törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse – jogosultságának igazolása mellett, írásos kérelme alapján – jogosult a halál okával összefüggő vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos *egészségügyi adatokat megismerni, az egészségügyi dokumentációba betekinteni*. A honlapon közzétett tájékoztatás kapcsán hangsúlyozandó továbbá, hogy a már korábban közzétett szabályzatok újabb változatai – ez idő szerint – átdolgozás, illetve fenntartói elfogadás alatt állnak.

Kiemelendő végül, hogy munkatársam rövid úton is igyekezett informálódni a Kórház honlapon feltüntetett további elérhetőségein, azonban a telefonon kapcsolt munkatársak sem tudtak konkrét tájékoztatást adni a Kórház belső szabályzataival összefüggésben.

A rendelkezésre álló információk alapján a Kórháznak nincsen olyan belső szabályzata, amely az elhunyt iratainak átadására vonatkozó eljárásrendet rögzíti, mindez pedig álláspontom szerint hozzájárult ahhoz a feltárt kórházi gyakorlathoz, hogy nem nyomon követhető az elhunyt személy személyes adatait tartalmazó okmányainak intézményi kezelése, és így fennállhat a lehetősége annak, hogy nem jogosult személyhez kerüljenek az elhunyt személyek okmányai.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Kórház belső szabályozási hiányossága a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményével összefüggő visszásságot okoz.

Intézkedéseim

A feltárt alapjogokkal összefüggő visszásság jövőbeni bekövetkezésének megelőzése érdekében

- 1) az Ajbt. 31. §-a alapján *felkérem* az OKFŐ főigazgatóját, hogy a Sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórház fenntartójaként hívja fel a kórház főigazgatójának figyelmét az elhunyt személyek okmányai kiadása során követendő eljárásrendre;

- 2) az Ajbt. 32. §-a alapján *felkérem* az OKFŐ főigazgatóját, hogy a jövőben fordítson kiemelt figyelmet az elhunytak hozzátartozói által benyújtott panaszoknak az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény által meghatározott határidőben való megválaszolására;
- 3) az Ajbt. 32. §-a alapján *felkérem* a Sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórház főigazgatóját, hogy a fenntartóval együttműködve, a hatályos belső szabályzat kiegészítésével alakítson ki az intézményben elhunytak személyi okmányainak az arra jogosultak számára való átadására, annak megfelelő dokumentálására vonatkozó transzparens eljárásrendet.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos